

[A. C. Normann.]

ledelse er konstitueret på, ser vi en spød begyndelse til en sådan udbygning af de 5 landes fælles råd, som for mange allerede i en årrække har været en lykkelig vision, visionen om, at Nordisk Råd kunne få noget af den overstatslige myndighed, det ærede medlem hr. Bomholt talte om.

Jeg håber, der i det danske folketing vil være mod til at arbejde for en videreførelse af det nordiske samarbejde i den retning, jeg her har talt om, og udtaler i øvrigt min tilfredshed med, at det blev en parlamentariker — og da den høje formand for det danske folketing — som først kommer til at beklæde formandsposten inden for kulturfondens ledelse.

Det radikale venstre vil anbefale, at folketinget tager den beslutning, som den højtærede minister hr. Hans Sølvhøj her anmoder om.

Niels Westerby: Det er med sand glæde, liberalt centrum medvirker til oprettelsen af denne nordiske kulturfond, og jeg skal kun gøre to bemærkninger.

Hr. Bomholt, der jo var den oprindelige initiativtager, mente, at der ikke skete nogen skade ved, at man begyndte i det små, og det kan vel også være rigtigt. På den anden side tror jeg, man skal se i øjnene, at så må denne begyndelsesperiode være kort, og vi må prøve ret hurtigt at få lidt mere indhold i selve kulturfonden og at få forhøjet bevillingerne noget. Vi kan altså godt medvirke til en lille begyndelse, men vi må prøve ret hurtigt at få det til virkelig at betyde noget.

Vi ser med den største tilfredshed på den nordiske overstatslige karakter, der her er tale om, og mener, at der heri måske kan ligge en begyndelse til noget meget mere, både på det kulturelle område og på andre områder. Dette har også vor varme tilslutning.

Lembourn: Danske kunstnere og forfattere ser uden tvivl med lige så stor sympati på denne nordiske kulturfond, som ordførerne har gjort det. Men jeg vil gerne ved denne førstebehandling have lov til at stille et forslag til ministeren på litteraturens vegne.

Den nordiske kulturfond rummer i virke-

ligheden en enestående chance for at løse et af den nordiske litteraturs største problemer. Det, der gør det så vanskeligt for den nordiske litteratur at klare sig, er det lille marked, det er det meget begrænsede sprogområde. Ethvert nordisk forlag ved, at man ikke skal regne med, at man opnår det såkaldte dækningstal for meget mere end halvdelen af de udgivelser, man har inden for den skønlitterære genre; dermed menes, at man ikke når op på et oplag, som i virkeligheden dækker produktionsudgifterne, og det er klart, at det er en alvorlig begrænsning af den litterære udfoldelse.

Sammenligner man med litteraturens stilling i et område som det engelsksprogede, ser man det meget tydeligt. Det er sådan i England, at ethvert forlag kan regne med, hvis det værk, man udgiver, har noget talent i sig, i hvert fald at sælge et første oplag på 3.000-4.000 bøger — alene bibliotekerne aftager 2.000-3.000 eksemplarer — og dermed har man på forhånd sikret sig, at produktionsomkostningerne er hjemme. Noget sådant er ikke muligt i noget af de nordiske lande; i visse tilfælde lykkes det, men det er i de færreste, og jeg tror godt man kan sige, at for lyrikkens vedkommende lykkes det næsten aldrig.

Derfor ville det være en meget stor hjælp for litteraturens eksistens, at vi kunne skabe et fælles nordisk marked, men det støder desværre på den modstand, som mange forlag har erfaret bittert, nemlig at det nordiske publikum er meget lidt villigt til at læse bøger, der er skrevet på et andet nordisk sprog. Man har forsøgt hos visse forlag i de sidste år at udsende danske bøger i Norge og Sverige, altså på dansk, og svenske bøger i Danmark og Norge på svensk, men med ringe held. Man kan sige, det er en noget hård bemærkning, men jeg mener, det skyldes åndelig ugidelighed hos publikum, for hvis man vænner sig til at læse en svensk eller norsk bog, når man er dansk læser, varer det såmænd ikke ret længe, før man har glemt, at det er norsk og svensk, man læser. Men denne vane, denne gode læsevane har det ikke været muligt at trænge igennem med.

Derfor vil jeg gerne stille det forslag, at man bl. a. benytter midlerne i kulturfonden til at skabe et nordisk bibliotek. Min tanke er den, at man ved et sådant